

Warszawa 17 17 2017 r.

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI

Temat Sprawozdanie z konferencji na temat zmian w art. 23 [1] w związku z art. 26 [1] uzz
Zleceniodawca Zrzeszenie Związków Zawodowych Energetyków

Wprowadzenie

W dniu 12 12 2017 roku w Centrum Dialogu przy ul. Limanowskiego w Warszawie odbyło się Seminarium poświęcone problematyce przejścia pracowników do nowego pracodawcy w trybie art. 23 [1] kodeksu pracy oraz uprawnień związkowych z tym związanych – art. 26[1] ustawy o związkach zawodowych (dalej uzz). Inicjatorem seminarium było Zrzeszenie Związków Zawodowych Energetyków. Seminarium było kontynuacją konferencji z października 2016 organizowanej przez Zrzeszenie, także w tematyce przejść pracowników do nowych pracodawców w trybie art. 23[1] k.p. W tym miejscu należy nadmienić, że podnoszona przez Zrzeszenie potrzeba zmian w ww przepisach odbija się coraz szerszym echem wśród innych central związkowych, a także wśród (o dziwo) pracodawców. Przyczyną tego faktu jest coraz częstsze i coraz szersze „wykorzystanie” wyżej wskazanych przepisów do celów nie zgodnych z ich przeznaczeniem. Nowością jest tworzenie w oparciu o art. 23[1] k.p. instytucji pozaprawnych jak outsourcing pracowniczy czy umowy o zarządzanie itp.

Przedmiotem Konferencji z października 2016 r był przede wszystkim fakt wykorzystywania art. 23 [1] do przeprowadzania tkz. bez kosztowych restrukturyzacji (pozbywania się z przedsiębiorstw dużych grup pracowników z pominięciem kosztownej (konieczność odpraw) ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz z pominięciem ewentualnych programów dobrowolnych odejść. Drugim, piętnowanym sposobem wykorzystania art. 23[1] k.p. było pozbywanie się z przedsiębiorstw osób chronionych przez rozwiązaniem stosunku pracy – pracowników funkcyjnych związków zawodowych, osób chronionych ze względu na wiek itd. Proceder ten był szeroko opisany w wydawnictwie pokonferencyjnym – które zostało rozdystrybuowane wśród członków Zrzeszenia. Wydawnictwo to dotarło między innymi do stowarzyszenia pracodawców, którzy uważają się za

pokrzywdzonych przez wymieniony wyżej outsourcing pracowniczy, i którzy wzięli udział w kolejnej konferencji.

Według relacji tej grupy art. 23 [1] k.p. obok bezkosztowych restrukturyzacji zatrudnienia wykorzystywany jest także w procedurze stosowanej przez agencje pracy tymczasowej, w sposób sprzeczny z prawem i godzący w interesy zarówno pracowników jak i pracodawców. Proceder ten polega na porozumieniu się dwóch podmiotów gospodarczych – pracodawcy i firmy outsourcingowej - najczęściej jest to agencja pracy tymczasowej. Pracodawca, właśnie w trybie art. 23 k.p. przenosi do firmy outsourcingowej całą swoją załogę, która z kolei jest w całości wypożyczana przez niego do wykonywania tych samych zadań co dotychczas. Pracownicy pozornie zmieniają pracodawcę, którym staje się dla nich agencja. Zyskiem dla przedsiębiorcy z tego przedsięwzięcia (okazuje się, że w wielu przypadkach pozornym) jest pozbycie się wszystkich spraw pracowniczych na rzecz firmy outsourcingowej tj. płatności ZUS podatków, spraw socjalnych (urlopy zwolnienia) itp. w zamian za wynagrodzenie na podstawie faktury VAT, która może być traktowana jako koszt. Po informacjach pracodawców okazuje się, że w ich przypadku takie wykorzystanie art. 23 [1] okazało się całkowicie chybione. Urzędy skarbowe oraz ZUS do pewnego momentu akceptowały to rozwiązanie. W momencie jednak gdy firmy outsourcingowe zaprzestały regulowania należności skarbowych oraz składek na ZUS urzędy zakwestionowały fakt przejścia pracowników w trybie art. 23[1] i zażądały od pracodawców zaległych składek oraz podatków i innych należności wraz z odsetkami i domiarem. Jak wyjaśniono na seminarium – skala nadużyć jest ogromna. Wskazano na ok 23 tysiące pokrzywdzonych pracowników i ok 500 firm.

Nagłośnienie tematu naszą konferencją z października 2016 r. pokazało jak wielowątkowy jest temat. Obydwie konferencje pokazały, że art. 23 [1] k.p. uchwalony przez polskiego Ustawodawcę jako przepis mający chronić pracowników jest wykorzystywany w celach całkowicie sprzecznych z jego duchem i przeznaczeniem.

Na bazie tego przepisu, nie tylko próbuje się obchodzić ustawy ale także tworzy się instytucje całkowicie sprzeczne z duchem prawa pracy – gałęzi prawa cywilnego służącej raczej wyrównywaniu szans pomiędzy stronami stosunku pracy niż mającej tworzyć instytucje właściwe prawu gospodarczemu i handlowemu – tak outsourcing pracowniczy.

Przebieg Seminarium

W seminarium, obok już wymienionych przedstawicieli pracodawców poszkodowanych przez outsourcing pracowniczy wzięli udział przedstawiciele Komisji kodyfikacyjnej w osobach profesora Pliszkiewicza (Forum Związków Zawodowych) profesora Pisarczyka (przedstawiciel nauki), pani profesor Głądoch (Pracodawcy Rzeczypospolitej), profesora Męciny i Pawła Lisieckiego

(przedstawiciele Lewiatana) oraz doktora Szmita i pani dr Midery. Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej reprezentowane było przez panią Marzenę Lisiecką. OPZZ reprezentował pan Paweł Śmigielski (dr Laska -przedstawiciel OPZZ który, de facto reprezentuje w komisji kodyfikacyjnej Zrzeszenie - był nie obecny). Zrzeszenie Związków Zawodowych reprezentował Łukasz Panasiuk i ja. Licznie przybyli także inni przedstawiciele świata nauki oraz liczne grono związkowców.

Seminarium otworzył adw. Łukasz Panasiuk referatem wprowadzającym do projektu przepisów zmieniających art. 23 [1] k.p.. Po jego wygłoszeniu, do projektu zmian krytycznie odnieśli się przede wszystkim przedstawiciele pracodawców z Lewiatana (prof. Męcina i Paweł Lisiecki). Przeciwno zmianom opowiedziała się także przedstawicielka Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Profesor Pisarczyk jako przedstawiciel nauki także nie dostrzegł konieczności zmian w tym przepisie – wskazując na jego kompleksowość i właśnie uniwersalność.

Takie podejście ze strony pracodawców, świata nauki i rządu spotkało się z falą krytyki ze strony związkowej i części pracodawców. W tym miejscu w imieniu Zrzeszenia głos zabrałem ja oraz adw. Łukasz Panasiuk wskazując na skalę nieprawidłowego wykrzywiania tego przepisu w całej polskiej energetyce a także mediach. Poparli nas przedstawiciele Solidarności o FZZ-u – także w osobach przedstawicieli komisji kodyfikacyjnej – prof. Pliszkiewicz. Z głosem poparcia wystąpili także pracodawcy pokrzywdzeni przez outsourcing. Skala krytyki oraz ilość nieprawidłowości zaskoczyła przedstawicieli pracodawców i rządu. Niestety ograniczony czas seminarium (możliwość wypowiedzi skrócono ostatecznie do 4 min) nie pozwolił na wyartykułowanie wszystkich głosów krytycznych. Finalnie ustalono, że temat jest niezwykle istotny i powinien być kontynuowany. Ze strony Zrzeszenia zaproponowałem kolejne spotkanie w tej sprawie z doprecyzowaniem tematów, które przedstawię w kolejnych dniach. Konferencję tę być może także w Dialogu zorganizuje OPZZ. Równolegle do zaproszeń na konferencję będziemy dalej pracowali z pracownikami Komisji kodyfikacyjnej (profesorowie Pliszkiewicz, Pisarek Męcina i Głądoch, doktor Szmit) nad projektami zmian w przepisach, tak by projekty te mogły być procedowane podczas prac komisji kodyfikacyjnej.

Warszawa 14 12 2017 Marcin Szymanek